

HISTORISCHE VERENIGING CAPELLE AAN DEN IJSSEL

**Interview met mw. Meli Gaastra- Kalkman geb: 21-11-1925 Karekietstraat 10
dd. 17-1-2001**

**Interviewer: Jannie van Berkel- Otterspeer
Opname/ verslag: Wim van den Bremen**

Jannie van Berkel- Otterspeer spreekt met Meli Gaastra- Kalkman over de tijd van de Duitse bezetting aan de Kerklaan in Capelle.

Het gesprek begint met het tonen van foto's en teksten. Die foto's zijn al eens gebruikt bij een tentoonstelling in de Van Capellenstichting.

Eerst zijn er foto's van het 12 man sterke Nederlandse garnizoen dat in de mobilisatietijd in Capelle was ondergebracht. Ze waren ondergebracht in het verenigingsgebouw aan de Kerklaan dat beheerd werd door de ouders van Meli Kalkman. De ouders van Jannie Otterspeer woonden daar naast aan de Kerklaan.

De namen vallen van Baardman, Quist, korporaal Smit en sergeant Van Moorselaar.

Op een andere foto is de grond langs de Kerklaan door de Duitsers geïnundeerd om te voorkomen dat er vliegtuigen zouden kunnen landen. De familie van de Werf valt op de foto te herkennen.

Het vroegere hoofd van de Dorpsschool meester Cupedo heeft Jannie verteld hoe dat allemaal ging. De Duitsers vonden inkwartiering in de Dorpsschool. Ze kozen voor die school omdat de school naast de kerk stond. En de Duitsers verwachtten dat een kerk minder snel gebombardeerd zou worden, zodat ze in de school ernaast veilig zaten. Ze hebben daar wel vier vijf maal ingekwartierd gezeten. Het waren geen slechte lui. Ze waren allen dienstplichtig. En ze gingen niet 's nachts naar de mensen toe om ruimte te vorderen.

Een hoge Duitse piet ging naar de scheepswerf van Vuik om de arbeiders op te roepen om dijken te maken om de grond te kunnen inunderen. Ze waren dat verplicht, maar de Duitsers deden dat niet vervelend. Het ging er gemoedelijk toe. Ook de bewoners van de Kerklaan moesten helpen bij het maken van de dijken. Daar waren toen ook mensen bij die na het bombardement van Rotterdam aan de Kerklaan waren ondergebracht. Zo was er de ome Niek van Jannie bij, die ook in Rotterdam Kralingseveer woonde. Diverse bewoners die moesten helpen hadden nog nooit een schop in handen gehad.

Later waren de Duitsers bang voor watervliegtuigen. Daarom plaatsten ze stokken in het water om die watervliegtuigen af te schrikken. Die stokken stonden er meestal niet lang, omdat de bevolking toch hun kachels moest stoken.

Op de foto hier zijn nog golfjes te zien. Maar als het vroer was het de meest perfecte ijsbaan die je maar denken kunt. De sloten werden dan open gehouden voor de brandweer. Voor de oorlog werden er wel wakken gemaakt in het ijs voor de vissen. Maar dat deden de mensen in de oorlog niet.

Op een volgende foto staat een zoeklicht afgebeeld. Dat stond vlak bij de brug van Jongenburg op een weiland dicht tegen de weg aan.

Dat zoeklicht werd in 1940 op overvliegende vliegtuigen gericht. Regelmatig ook 's nachts om drie uur of zo. De vliegtuigen vlogen heel laag om zo lang mogelijk niet gezien te worden. Meli en Jannie hebben achter de Kerklaan gezien dat vliegtuigen zo laag vlogen dat ze voor de dijk omhoog moesten komen om de Krimpenerwaard in te vliegen. Dat was doodeng. En zulke zware kasten. Het Nederlandse garnizoen stond dan buiten. Buurtbewoner Van de Werf stond daar in de herrie van de vliegtuigen te roepen: "Schiet ze voor de donder, schiet ze voor de donder."

Op een foto worden opa en oma Otterspeer herkend aan de houding.

Jannie vraagt naar de wijze van communiceren door de leidinggevende Nederlandse soldaten. Omdat er bij Meli thuis geen telefoon was. De soldaten hadden zelf een soort bakkies, radio dus daarmee werd de verbinding met het hoofdkwartier in Krimpen aan de Lek onderhouden. Meli en haar man zijn later naar de reünie geweest. Een jaar of tien geleden in Krimpen aan de Lek.. Daar waren ze allemaal maar van het Capelse garnizoen waren er maar twee meer. De anderen waren toen al overleden.

In Krimpen aan de Lek zat een kapitein.. Hier hadden ze dat niet. Hier was een sergeant Van Moorselaar. Die leeft nog. Die was wat wereldvreemd. Hij was inderdaad ook niet bij de reünie.

De mobilisatie begon al in 1938. Ik weet niet in welke maand, in de zomer. Politie Rijmer kwam bij Kalkman om ruimte te vorderen namens burgemeester Verloop. Bij Otterspeer kwam later de politieagent Rijpma.

Rijmer kwam aan Kalkman vragen hoe het allemaal zat en waar ze zich moesten vervoegen. Omdat het gebouw van de CJMV in Amsterdam was waar Kalkman alleen maar beheerder van was. Er was trouwens nog een jonge meneer bij van het gemeentehuis.

Ze bekeken de ruimte, die ze wel prachtig vonden. Ze stonden het al helemaal te verdelen Hoe ze het zouden doen. Meli's vader vond het verschrikkelijk Hij wilde niet hebben dat ze gingen vertimmeren.

De soldaten hadden van die houten britsen Allemaal naast elkaar vijf aan de ene kant en dan nog eens vijf aan de andere kant. En op het podium aan de voorkant stond het bed voor korporaal Smit. Ze hadden een houten kastje boven het bed. Met daar een slot aan. Het was allemaal pover. O als je dat toch gezien hebt.

Hoe ging dat dan met eten? Daarvoor was moeder Kalkman verantwoordelijk. Ze moest voor alles zorgen. Voor elf mensen extra moest ze eten verzorgen. Bakker Aartsen van de s'Gravenweg kwam s'morgens vroeg al met vers brood. Normaal kwam die eigenlijk pas laat in de middag want die deed zijn ronde zo dat de Kerklaan het laatst aan de beurt was. Die bracht dan wel eerst manden brood iedere dag. In het begin moest moeder Kalkman wel even kijken hoe de soldaten aten. En hoeveel ze nodig had. Dat was voor haar een hele belasting. Want ze had al een groot gezin. Ze waren met zes kinderen. En daar kwamen er even elf mensen bij. Zelf waren ze eigenlijk met zijn negenen. Opoe was er ook. Vader en moeder Kalkman deden dat gewoon.

Het gesprek gaat weer verder over de communicatie. Omdat er nog geen telefoon was. Het contact was helemaal geheim. Dus door de telefoon ging toch niet zoveel. Particulier belden ze dan bij Otterspeer. Haast niemand had telefoon. De scheepswerf en de PTT. Er was een postkantoor. Ja, vandaar uit werden de gesprekken geregeld. En dan het gemeentehuis waarschijnlijk. Een paar particulieren. En dan had je het wel gehad.

Jannie gelooft dat zij twee cijfers hadden. Nummer tweeënvijftig gelooft ze.

En toen kwam er een drie achter en toen weer ervoor. De sergeant sliep op een gegeven moment bij Otterspeer thuis. Dus die beschikte ook over telefoon. Die moest de boel leiden, maar die was zelf zo bang. Dat is wel voor te stellen. Natuurlijk. Hij wist dat zelf ook. Dat heeft toch ook wel repercussies gehad op de band met de soldaten. Hij moest een beetje afstand bewaren aan de ene kant. Er werd toen heel anders met elkaar omgegaan.

Het was toch een gezellige tijd in het verenigingsgebouw. Het staat er nog. Dat verenigingsgebouw. Kerklaan nummer zesentwintig. Er is nu een balletschool.

Later hebben ze het aan de kerk bij ons geschonken. Beneden had je twee kamertjes. Rechts van de ingang. Aan de linkerkant daar was toen een bestuurskamer. Aan de rechterkant was de bijkeuken zozegd. Daar heeft moeder dan ook altijd gekookt. Daar stond een gasfornuis. En daar hadden we natuurlijk gelijk warmte van. Zelf woonde het gezin Kalkman boven.

Toen prinses Irene geboren is, hebben de soldaten een feest georganiseerd. Voor de kinderen van school. Dat deden ze ook bij Kalkman. Allemaal beschuit met muisjes. Wel leuk. Dat was dus in augustus 1939. Dus voor veertig. Dat was nog gewoon in de mobilisatie. Ze hadden verder niets te doen. Maar ze hadden toch een luizenleven. Ze hadden het heel gezellig. Alleen niet als ze wisten, dat de kapitein van Krimpen aan de Lek kwam. Kijk ze waren ook zo vrij. En Van Moorselaar die dorst ze nooit wat te zeggen. De korporaal Smit was een heel aardige man. Bram Baardman woonde aan de Oostmaaslaan in Rotterdam. Die was meer thuis dan hier. Daarom staat hij ook niet op de foto. Dat was een beetje een losbol ook. Voor die soldaten was in Capelle vrijwel niets te doen. Er was nauwelijks een café. Ja op het dorp. Naar Tanis? . Ik dacht dat ze naar De Wit gingen. Dat is het café dat er nu nog is in de Dorpsstraat bij de kerk. Dat was vroeger van De Wit. Cafébaas. Simon heette die. Die had het goed geregeld. Daar zullen de soldaten niet veel uitgespookt hebben. Het café was keurig netjes. Bij Simon kwam je niet dronken weg. Die vijf jaar bij ons aan de Kerklaan was wel vreselijk gezellig. Je kende elkaar. En er was een vreselijke saamhorigheid. En 't mooiste vond ik altijd, dat de Kerklaan, en dat kan Jannie ook wel zeggen. Dat we bij elkaar kwamen. Op Koninginnedag of op een andere bijzondere dag hing haast de hele Kerklaan vol met vlaggen. Bij Kalkman hadden ze een hele grote vlag. Die hing in de tuin. En in het wit daar stond CJMV. Daar was het gebouw van.

Er was ook een heleboel import aan de Kerklaan. Van mensen die uit Rotterdam weg gebombardeerd waren. Die moesten toen vluchten. De familie Schram durfde niet meer in hun eigen huis. In de Buitenluststraat. Toen kwam er hier een huis vrij en zijn ze met de hele familie met zes kinderen hier naartoe verhuisd. Maar heel veel mensen zijn hier blijven hangen. Dat, integreren zouden ze tegenwoordig zeggen, integreerde allemaal. Ja. Er waren ook mensen die de vluchtelingen opgenomen hebben een poos. In het begin kon dat wel even, maar later kon dat niet meer. Bij Otterspeer hadden ze er twee nichtjes bij. Ze waren toen met zijn elven. Het huis van een oom en tante in Rotterdam Kralingen is verbrand. Niet gebombardeerd, maar echt verbrand. Tante Kee en oom Piet Otterspeer hadden een groot gezin aan de Kerklaan. Daar gingen de uitgebrande nichtjes liever naar toe. In plaats van naar hun oude opa en oma daar achter de oude Toonmolen. Trouwens die hadden ook geen ruimte. Het was een leuke tijd. Het klinkt gek, maar in Capelle kwam het beste in mensen boven. Niet bij iedereen. Want er waren er ook die er wel van profiteerden.

De Duitsers kwamen over de dijk vanuit Rotterdam. De bewoners aan de Kerklaan wisten zich geen raad, zo bang waren ze daar. En ze hebben zich eerst allemaal schuil gehouden omdat ze dachten dat de Duitsers hen niet moesten zien. Later konden ze allemaal gewoon naar huis. Er is totaal niets gebeurd. De Nederlandse soldaten moesten eerst blijven. Maar die konden later ook gewoon weg. Ze willen daar nog eens met Van Moorselaar over spreken. Die is nu midden tachtig en leeft in een bejaardenhuis in Deventer. Jannie heeft nog contact met hem. Via nieuwjaarskaarten en zo. Maar hij praat nooit over vroeger. De Nederlandse soldaten zijn niet lang gebleven. Er was ook geen geld meer. Moeder Kalkman kreeg voor de inkwartiering het geld van de gemeente. Ze moest van alle leveringen van de bakker en de kruidenier rekeningen hebben en die werden dan bij de gemeente ingediend en betaald. Zodra Meli van school kwam moest ze gelijk meehelpen omdat allemaal in orde te brengen. En pannen en bestek hebben ze waarschijnlijk uit andere kantines gehaald of zo. Die brachten ze mee. Want hoe moest de familie Kalkman anders aan zulke grote pannen komen. Van die echte Beka pannen. Ze waren twintig liter groot. En zinken emmers. En wij aten 's avonds mee. Moeder Kalkman kookte voor de soldaten maar ook voor het gezin. En moeder kocht hele kazen bij Den Toom aan de 's Gravenweg en die sneed ze dan middendoor. Ze had geen

kaasschaaf maar ze sneed hele plakken. Met een groot broodmes. Hoe ze dat voor mekaar kreeg. Kaarsrecht kon die kaas snijden. En altijd vleeswaren. En altijd jam. En wat er maar was. Hagelslag en zo. Dat kwam allemaal bij Den Toom vandaan. En mijn jongste broer Hans die was zo'n aapje die was toen vier of vijf. Die was er altijd bij. En die soldaten hadden niets te doen. En dan gooiden ze die jongen van de een naar de andere vent. Die vond dat wel leuk. Maar Jannie durfde er haast niet naar binnen te gaan. Zodra er telefoon was, zei haar moeder ga jij nou even. En dan moest ik dan naar binnen door die grote deur en dan als je kind bent door die zaal. En je zegt nu dat er elf sliepen. Maar in mijn herinnering sliepen er wel dertig. En van Moorselaar had er zijn kantoor. Dat was vroeger de bestuurskamer en daar had hij zijn papieren en hun spullen in twee kasten. En vroeger was het voor hen altijd veilig lopen. Want het was van ons eigenlijk. Maar na de inkwartiering ging alles op slot natuurlijk. Van Moorselaar was eerst ingekwartierd in de Stationsbuurt, maar later durfde hij dat niet meer. Dat hele stuk alleen 's avonds over de Kerklaan. Ik snap dat eigenlijk niet want toen hij nog in mobilisatie was toen waren er 's avonds nog lantaarnpalen. Ik snap niet waar hij bang voor was. Voor een overval of zo. Of voor het station. Hij was ontzettend bang. Hij at nooit bij Kalman maar hij sliep en at bij Otterspeer. Hij was maar sergeant, maar hij deed of hij wel luitenant of zoiets was. En 's middags ging hij ook van Kalkman naar Otterspeer. Ja want hij at 's middags warm. Dat was hij gewoon. We zijn pas 's avonds warm gaan eten toen ik in Rotterdam naar school ging. Omdat je de hele dag weg was. Hij nam echt afstand. Ook tegenover ons. Ook tegen mijn vader en moeder. Misschien komt dat omdat hij niet opgewassen was tegen zijn taak. En hij was hier vreemd. Hij kwam uit Deventer. En de soldaten en wij waren altijd luidruchtig en vrolijk. En hij paste daar helemaal niet bij. Er was totaal geen ontzag voor hem. Daar zal hij onder gebukt gegaan zijn. Hij dacht dat hij door afstand te bewaren gezag ontleende, maar het ging precies de andere kant op. Hij kon zijn eigen helemaal niet ontplooiën, volgens mij.

De Duitsers zijn nooit bij ons geweest. Later werd het een distributiekantoor met de bonkaarten. Dat was in 1942. En toen kwam er een overval. Ja, maar dat was veel later. Dat staat allemaal al in die papieren. Hetzelfde gebouw werd toen verbouwd. Met hout en glas werden er loketten ingemaakt. En daar stonden de mensen dan voor. Dat was de hele week open tot zaterdagmiddag 12 uur. We werkten allemaal toen 's zaterdags nog. De mensen kwamen van Capelle. Maar we hadden ook Nieuwerkerk, Zevenhuizen en Moordrecht erbij. Maar omdat Capelle de grootste gemeente was, was dat het hoofdkantoor, zal ik maar zeggen. In die andere gemeenten waren bijkantoorpjes in schoollokalen. De mensen daar hoefden dus niet zelf naar Capelle te komen. Dat is de hele oorlogstijd zo gebleven. Tot 1945, 1946 ook nog en toen hebben ze Krimpen erbij getrokken. Het werd toch wel wat minder natuurlijk. Dat was leuk, want krimpen was 2^e klas en Capelle was 3^e klas. Dus we kregen toen meer salaris. En toen later is het bij Rotterdam getrokken. In 1945 ging het van de Duitsers na de bevrijding gewoon door. Toen had je ook nog suikerbonnen en zo. Het distributiekantoor was gemeente en dat ging gewoon door. Maar je kreeg na de bevrijding nog niet veel meer hoor. Want het was nog allemaal mondjesmaat. Ik was in verwachting, in 1950 werd onze Alie geboren en toen kreeg ik extra bonnen. Ik kan ze nog laten zien. En bonnen voor een wiegedekentje en voor een lakentje. Die kan ik nog zo laten zien. Die heb ik altijd bewaard. Of tabaksbonnen. En als je ging trouwen dan kreeg je extra. Ja, heel weinig hoor. Iets extra textiel. Maar je kreeg de bonnen wel, maar het was niet te koop. Aaltje is getrouwd vlak voor de bevrijding. En dan kreeg je bonnen voor vitrage. Maar dat had dezelfde kwaliteit als verband. Ik heb tot aan mijn trouwdag in 1949 op het distributiekantoor gezeten. Toen was dat er nog. Ik was geen ambtenaar maar het hoorde wel bij de gemeente. En pensioen opbouwen was er toen nog niet. We werden betaald via de gemeente. En in 1950 heb ik nog bonnen gehaald in Rotterdam. Mijn man was bij de politie en we woonden toen al in

Rotterdam. We hebben toen wel ingewoond. Het werd wel al maar minder. En als de mensen werk konden krijgen gingen ze bij de distributie weg. Ze probeerden elders een baan te krijgen want dit was aflopend werk.

Ik ben bij de distributie gekomen omdat het kantoor bij ons in huis was. We bleven er ook gewoon boven wonen. De andere familieleden werkten er niet. Maar er was ook een buurmeisje. Nannie Maaskant en Sjaan Looie. Ik heb er een fijne tijd van vijf en een half jaar gezeten.

Weet jij nog iets van die overval? Nou we waren aan de schoonmaak. En ze kwamen zeggen dat onze Piet was in Duitsland. Die werd opgepakt en die was in Duitsland. En toen kwam er een man die belde voor mijn moeder beneden. Want mijn ouders woonden boven. En de deuren waren altijd open. En die zei, we komen even bericht brengen van uw zoon. Mijn moeder was in de wolken. En zei dat hij maar boven moest komen. En toen kwam er gelijk nog een aan. En toen werden we meegenomen. Ik had een sopdoek in de hand. Ik ben met een sopdoek meegenomen en toen werden we met zijn allen in de toiletten aan de zijkant opgesloten. Er waren er twee die ons meenamen en er waren er nog twee met een pistool. Maar het waren Capellenaars want ze wisten van Piet. Dat hebben ze zover geïnformeerd, de ene kwam uit Rotterdam. Nee het waren geen Capellenaars want dan had mijn moeder ze herkend. Dat was toen helemaal georganiseerd. Dat was de goeie overval. De eerste overval was de gloei overval. De tweede overval was van de zwarte handel. De eerste was echt voor de onderduikers. Daar zaten we met de familie en alle distributiemensen in dat hok. Tussen de wasbakken en de toiletten. Een hield er de wacht. En we hadden Quist toen. Die was er al voor de bewaking. Quist is er toen uitgeschopt. Die was als politieagent aangewezen voor de bewaking van het distributiekantoor. En voor de rest van Capelle hadden we De Graaf voor West. En Rijmer. Ieder dorp had een politieagent. En er was aflossing. Nieuwerkerk moest er een leveren, Zevenhuizen moest er een leveren. Het hoofdkwartier werd bewaakt. Boele die was van Nieuwerkerk. En Eiken van Moordrecht. Die kwamen op de fiets. Want er was toen niets anders. En die middag van de overval stond Quist. Maar hoe de overvallers kwamen hebben we nooit geweten. Meli denkt dat het altijd een raadsel geweest is. En de sleutel van de kluis moest natuurlijk gegeven worden. Zo kwamen ze erin. Ze hebben Quist alleen maar in zijn arm geschoten. En de tweede keer hebben ze met een snijapparaat gewerkt in de nacht. Dat was geen overval maar een gewone inbraak. Ze zijn over het dak van de toiletten binnengeklommen door een ruit in te slaan. En wij bleven maar boven slapen. Met een hond. Maar dat was een sulletje. En tante Aaltje en oom Niek die hadden ook een hond. Een dobberman- pincher. Die hond zal wel gedacht hebben dat er altijd volk over de vloer was. Het zal wel zo horen. De hele dag liep er volk door het distributiekantoor en van boven naar beneden. Dus die hond reageerde niet. Niemand heeft zich daar verder nog druk over gemaakt. Mijn vader werd in de oorlog opgepakt en je moest maar afwachten of hij weer terugkwam. Er gebeurden de gekste dingen. En bij Jannie gebeurde thuis ook van alles tot en met verboden dingen. Maar haar ouders vonden dat ze kon zwijgen als het graf. Dus vertelden ze maar alles. Haar vader dacht dat als hij er niet meer was, dan Jannie toch wist wat er onder de grond verstopt zat.

Jannie kijkt nog naar een fotootje met al die jonge mensen. En die zo goed konden schaatsen. Nannie Maaskant en deze met mijn neef. Hier achter was een vaartsloot. Maar daar mochten we eerst niet op. Eerst op de kleine sloten want die waren eerder dicht.

Wij hadden toch wel saamhorigheid allemaal. Toen het geïnundeerd was en het naar de bevrijding liep. Er werden pakketten uitgewooid. Er waren er een hoop in het water terecht gekomen. Heel ver soms naar achter in de richting Hitland. Ze dreven daar in het water en dan gingen die jongelui van de Kerklaan met nog anderen met een roeibootje de pakketten

ophalen. Dat gebeurde ook op Kralingseveer bij de IJsselmondselaan. Daar is ook een heleboel in het water gevallen. De bewoners van de Kerklaan kregen ook allemaal sigaretten. Niet alleen voor de halers. Dat werd verdeeld over alle huizen. Dat was dan in vijftienveertig. Voor de bevrijding. Dat werd voor het eind van de oorlog al gedaan omdat zoveel mensen op Capelle honger hadden. Ja een mevrouw is daar overleden. Dat is gewoon uit de hand gelopen schijnt het. Maar het kwam op Capelle niet zoveel voor dat iemand gewoon honger had. En als die oud was kon hij dan bij de gaarkeuken soep halen. Dan liep je over de Kerklaan met dat pannetje met dat dekseltje en dan liet je zo dat water er af lopen. Zodat je nog een beetje compacte massa overhield. Mijn ouders deden wat ze konden, maar die oude mensen hadden het toch wel moeilijk. Bij de bevrijding hadden we nog een fles rode wijn in huis en die werd toen opengemaakt. En na de bevrijding zat Meli op het distributiekantoor. Want nadat de soldaten vertrokken is het pand even vrij geweest, maar toen werd het weer gevorderd door de gemeente voor het distributiekantoor.

Als je er op terugkijkt is er vaak geen school geweest. Zeker vier keer dat er Duitsers in de school zijn ingekwartierd. En daar kwam nog de hongerwinter achteraan. Je ging zo met drie kooltjes naar school, alle kinderen iets, en daar werd dan de kachel van gestookt. De lessen zijn vaak verstoord geweest. Jannie wilde graag naar de HBS maar dat kon gewoon niet. Ook niet met een beetje bijles. Het was al voor de oorlog zo, dat als kinderen naar de HBS wilden, dan kregen ze een jaar extra les. Onze Piet heeft nog een jaar thuis gelopen met die jongens van Van der Werf en van Teeuwen, Die zijn toen later op de Mulo bij Hogervorst gegaan. Ja wat moesten ze met die jongens. Er was ook eigenlijk niets. Maar als je in die tijd een Mulodiploma had, was het nog heel wat. Jannie heeft het nog geprobeerd om toelatingsexamen te doen. Maar ze heeft met de oren zitten te klapperen. Dingen waar ze nog nooit van had gehoord. Ze zijn toen met zijn drieën samen naar de Mulo gegaan in Rotterdam. Ze kregen wat bijles van meneer Cupedo. Maar die zat daar zelf ook niet in. Je had een speciale opleidingsschool in Kralingen waar je voor het examen echt werd klaargestoomd. Maar daar zat meneer Cupedo niet in. En hij zal er ook de tijd niet voor gehad hebben. Dus we zijn toen alle drie op een ULO school helemaal in Rotterdam- West terecht gekomen. Dus ik ben gewoon op de ULO school geweest. En eerst gingen de jongens. En wij waren een april school hier in Capelle. En toen heb ik nog een half jaar langer op school gezeten. Ik ben toen in september 1946 naar Rotterdam gegaan. Meli heeft niets anders gehad dan de lagere school, want die was steeds met de soldaten bezig. Maar op het distributiekantoor heeft ze heel wat bijgeleerd op haar manier. Er werd toen ook veel in de avonduren gestudeerd. Dan ging je naar de avondschool in Rotterdam. Berend van Delft van de Kerklaan heeft allemaal 's avonds geleerd. En werkte gewoon op de dag. En dan kon hij niet naar huis komen om te eten. En dan bracht zijn vader hem een prakje in een pannetje. En dan ging hij op de fiets. Want dan kon Berend gelijk naar school. Maar als je ons nu zo over deze dingen zo hoort praten dan hebben we toch een heerlijke jeugd gehad. Meli ging 'morgens in alle vroegte al naar het dorp. Ze was altijd buiten. We speelden daar gewoon. Er waren geen auto's. Alleen dokter Zandberg had een auto, een DKW. Dat was later. En meneer Timmer Die zaten allemaal op het gemeentehuis. En Lagerwaard die deed alles op de fiets..

We hadden toen meester Bohemen. Dat was zo'n heerlijke man. Hij was klein maar je keer er tegenop. Dat was de meester. Hij woonde in Ouderkerk aan de IJssel. Hij trouwde later met een dochter van Van Ijzeren en ze kregen een dochter Corrie. Die kinderwagen van ons is door verschillende mensen gedragen.

Zij was al vriend met mijn vader en moeder voordat ze getrouwd waren.

Meli en Jannie hebben ook nog altijd contact met meester Cupedo. Die is al negentig en woont in Krimpen aan de IJssel. Ja, bezoekjes en kaarten met de verjaardag. Hij heeft Cor

altijd zo goed begeleid. Er wordt met veel respect over hem gesproken. Er was een heel goeie band tussen die twee. Hij heeft Cor heel goed beschermd. Dat moest ook wel want er was niets. Als er met een kind iets was bestond er geen enkele hulpdienst. Dacht je dat ik iets wist van dyslectie. De onderwijzer deed net zolang zijn best totdat het kind het wel snapte. Toch probeerden ze om ze van alles bij te brengen. Je wist toch ook niet dat er in die hersenen van alles aan de hand was.

Heet je nu Meli of Melie. Nee Meli, dat is Amelia zonder de a's.